

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MPSVR SR“ a „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon č. 112/2018 Z. z.“ a „zákon o sociálnej ekonomike“)

Lokalizácia: § 15c ods. 1, § 15e ods. 1

Účinnosť: 01. 07. 2023

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 157

Nejednoznačnosť predkladaných dokladov pri žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov a žiadosti o registráciu rodinného podniku

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/361>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&ZakZborID=13&CisObdobia=8&CPT=1214>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 19. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Zákonom č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej ako „novela“) sa do zákona o sociálnej ekonomike vložili nové ustanovenia týkajúce sa rodinných podnikov, ktoré vytvorili právny rámec problematiky rodinného podnikania, pričom sa vymedzila základná definícia, ciele a určujúce znaky rodinných podnikov, ustanovili sa podmienky evidencie rodinného podniku a podmienky získania, zániku a zrušenia štatútu registrovaného rodinného podniku, a zároveň sa definovali povinnosti registrovaných rodinných podnikov ako aj výkon štátnej správy v oblasti rodinnej ekonomiky.

Ustanovenia § 15c definujú evidovaný rodinný podnik a ustanovenia § 15e určujú konanie o priznanie štatútu registrovaného rodinného podniku, pričom sú oba procesy spojené s podaním žiadosti a doložením povinných príloh.

Podľa § 15c ods. 1 možno do evidencie rodinných podnikov zaradiť žiadateľa, ktorý spĺňa podmienky podľa § 15a ods. 1 (rodinný podnik musí byť obchodná spoločnosť, družstvo alebo fyzická osoba – podnikateľ). Žiadosť o zaradenie do evidencie rodinných podnikov sa podáva na formulári, ktorého vzor určuje MPSVR SR. Zároveň sa určujú aj prílohy potrebné k žiadosti o evidenciu. Medzi povinné prílohy patria:

- Príloha č. 1 – doklady preukazujúce splnenie podmienok podľa § 15 a ods. 1 písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z.
- Príloha č. 2 – štatút rady rodinného podniku, ak žiadateľ má zriadenú radu rodinného podniku podľa § 15b zákona č. 112/2018 Z. z.
- Príloha č. 3 – informácia vo forme čestného prehlásenia či základný dokument žiadateľa obsahuje aj záväzok zosúlad'ovania riadiacich, obchodných, vlastníckych a rodinných vzťahov.
- Príloha č. 4 – doklady preukazujúce splnenie podmienky podľa § 15a ods. 6 zákona č. 112/2018 Z. z., ak ide o žiadateľa, ktorý žiada aj o zápis údajov, že je rodinnou farmou.
- Príloha č. 5 – investičná zmluva – ak fyzická osoba, ktorá nie je členom spoločnej rodiny, alebo právnická osoba majú hospodársky prospech z podnikania obchodnej spoločnosti alebo družstva spolu v rozsahu viac ako 50 % zo zisku po zdanení a ak vykonávajú v obchodnej spoločnosti alebo v družstve priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv z dôvodu ochrany svojej investície do obchodnej spoločnosti alebo do družstva v zmysle § 15a ods. 3 zákona č. 112/2018 Z. z.

V prípade, ak žiadosť podá žiadateľ so sídlom alebo miestom podnikania mimo územia Slovenskej republiky, doloží aj základný dokument, ktorým podľa typu jednotlivých foriem podnikania môže byť spoločenská zmluva, zakladateľská listina, zakladateľská zmluva, stanovy, atď.

V § 15e ods. 1 sa ustanovuje, že konanie o priznanie štatútu registrovaného podniku sa začína na žiadosť, pričom žiadosť o registráciu sa podáva na formulári, ktorého vzor určuje MPSVR SR. Zároveň sa definujú aj prílohy potrebné k žiadosti o registráciu. Na rozdiel od žiadosti o evidenciu, žiadosť o registráciu obsahuje ďalšie povinné prílohy (poradové čísla jednotlivých príloh sa pri žiadostiach medzi sebou nezhodujú), medzi ktoré patrí:

- Príloha č. 2 – doklady preukazujúce vykonávanie hospodárskej činnosti.
- Príloha č. 3 – základný dokument, ak ide o žiadateľa, ktorý je fyzickou osobou – podnikateľom, ktorá má miesto podnikania na území Slovenskej republiky.
- Príloha č. 5 – doklad o tom, že spĺňa podmienky podľa § 15a ods. 1 písm. a) zákona č. 112/2018 Z. z. (žadateľ so sídlom alebo miestom podnikania mimo územia Slovenskej republiky)

Prílohu č. 1 žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov a žiadosti o registráciu rodinného podniku tvoria doklady preukazujúce splnenie podmienok podľa § 15a ods. 1 písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z. Uvedené podmienky definujú najmä potrebu existencie rodinných väzieb v obchodnej spoločnosti, družstve alebo pri fyzickej osobe – podnikateľovi za osobitých podmienok.

V rámci žiadosti o registráciu to neplatí, ak žiadateľom je evidovaný rodinný podnik a odo dňa zaradenia do evidencie rodinných podnikov nedošlo k zmene skutočností podľa § 15a ods. 1 písm. b) zákona č. 112/2018 Z. z.

V praxi je vypracovanie žiadostí pre rodinné podniky administratívne náročné a niektoré náležitosti uvedené v prílohách sú pre podnikateľské subjekty nejasné, čo ich následne môže odradiť pri podávaní žiadostí o evidenciu, resp. registráciu.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Príloha č. 1 žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov a žiadosti o registráciu rodinného podniku:

Vypracovanie žiadostí, najmä kompletizácia príloh, je pre rodinné podniky administratívne náročné a vybrané prílohy nie sú jednoznačné. V prípade Prílohy č. 1 oboch žiadostí nie je zrejmé, či je potrebné predložiť len zakladateľské dokumenty žiadateľa (alebo iné), alebo aj podklady preukazujúce, že ide o členov spoločnej rodiny podľa § 15a ods. 2 Zákona o sociálnej ekonomike. To najmä z dôvodu, že v mnohých prípadoch táto skutočnosť nie je zrejmá zo zakladateľských dokumentov (napr. v prípade iného priezviska členov spoločnej rodiny). Pokiaľ je potrebné preukázať aj túto skutočnosť, nie je zrejmé, akou dokumentáciou. Bez preukázania vzťahov v rámci spoločnej rodiny podľa § 15a ods. 2 Zákona o sociálnej ekonomike nemôže ministerstvo práce kvalifikovane posúdiť splnenie podmienok podľa § 15a ods. 1 písm. b) Zákona o sociálnej ekonomike. Predmetom ex post hodnotenia by malo byť prehodnotenie dokladov preukazujúcich splnenie podmienok § 15a ods. 1 a ods. 2 Zákona o sociálnej ekonomike v Prílohe č. 1 oboch žiadostí.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný počet dotknutých subjektov.

Podľa analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie dotknutými subjektmi budú rodinné podniky, ktoré požiadajú o zaradenie do evidencie rodinných podnikov alebo o registráciu rodinného podniku.

V analýze vplyvov na podnikateľské prostredie bolo na základe prieskumu Slovenskej asociácie malých a stredných podnikov uvedené, že v r. 2019 – 2020 možno predpokladať, že približne 60 – 65 % z malých a stredných podnikov tvoria rodinné podniky. V analýze bolo odhadované, že:

- v roku 2023 bude na Slovensku evidovaných 2 000 rodinných podnikov (z toho 1 938 malých a stredných) a registrovaných 75 rodinných podnikov (z toho 73 malých a stredných),
- v roku 2024 bude na Slovensku evidovaných 6 000 rodinných podnikov (z toho 5 814 malých a stredných) a registrovaných 165 rodinných podnikov (z toho 160 malých a stredných),
- v roku 2025 bude na Slovensku evidovaných 8 000 rodinných podnikov (z toho 7 752 malých a stredných) a registrovaných 425 rodinných podnikov (z toho 413 malých a stredných).

Ex post:

Dotknutými subjektmi sú rodinné podniky, ktoré požiadali o zaradenie do evidencie rodinných podnikov alebo o registráciu rodinného podniku. K dátumu spracovania formulára gestor uvádza 0 evidovaných a 0 registrovaných rodinných podnikov (za obdobie od júla 2023 do apríla 2025).

Potenciálne môže byť reguláciou ovplyvnených veľa subjektov, avšak z dôvodu skutkového stavu nie je možné určiť počet dotknutých subjektov.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak vplyvy na podnikateľské prostredie neboli kvantifikované.

V analýze vplyvov na podnikateľské prostredie boli v rámci Rodinnej ekonomiky opísané pozitívne aj negatívne vplyvy na podnikateľské subjekty. Z pohľadu regulácie sa uvádzali vplyvy na podnikateľské subjekty, ktoré spĺňajú zákonom stanovené podmienky rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do evidencie rodinných podnikov, a/alebo spĺňajú zákonom stanovené podmienky registrovaného rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do registra rodinných podnikov.

V rámci negatívnych vplyvov sa počítalo s administratívnymi nákladmi pre tie podnikateľské subjekty, ktoré sa rozhodnú požiadať o evidenciu, resp. registráciu. U registrovaných rodinných podnikov by prišlo navyše k ďalším administratívnym nákladom v dôsledku evidenčných a informačných povinností. Keďže však nejde o povinnú reguláciu a návrh nezaväzuje žiadne subjekty k informačným či iným povinnostiam, administratívne náklady vznikajúce v súvislosti s dobrovoľnou evidenciou či registráciou neboli vyčíslené v súhrnných nákladoch regulácie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
157	Nejednoznačnosť predkladaných dokladov pri žiadosti o zaradenie do evidencie rodinných podnikov a žiadosti o registráciu rodinného podniku	§ 15c ods. 1 § 15e ods. 1	01. 07. 2023	rodinné podniky, ktoré požiadali o zaradenie do evidencie rodinných podnikov alebo o registráciu rodinného podniku	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol kvantifikovaný celkový vplyv na podnikateľské prostredie. Pri evidencii rodinných podnikov sa počítalo s jednorazovým administratívnym zaťažením súvisiacim s podaním žiadosti, a to v rozsahu 90 minút na jedného žiadateľa, čo predstavuje 4 eurá v administratívnych nákladoch a pri registrácii v rozsahu 120 minút na jedného žiadateľa, čo predstavuje 5 eur v administratívnych nákladoch. Ex post náklady: Od zavedenia regulácie nebol ani jeden podnikateľský subjekt evidovaný alebo registrovaný ako rodinný podnik, preto údaje k objemu administratívnej záťaže nie sú dostupné. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
K dátumu spracovania formulára bol oficiálny počet 0 evidovaných a 0 registrovaných rodinných podnikov (za obdobie od júla 2023 do apríla 2025). Evidencia rodinných podnikov je dostupná na internetovom odkaze: https://registre.socialnaekonomika.gov.sk/evidovane-rp Register rodinných podnikov je dostupný na internetovom odkaze: https://registre.socialnaekonomika.gov.sk/registrovane-rp
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol vypočítaný celkový vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie vzhľadom na chýbajúce údaje pre kalkuláciu. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Nepredpokladané náklady v rámci ex ante fázy nie je možné identifikovať, pretože k dátumu spracovania formulára sa ani jeden podnikateľský subjekt neevidoval alebo neregistroval ako rodinný podnik.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, sekcia sociálnej ekonomiky, odbor koordinácie sociálnej ekonomiky

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

ARDEN LEGAL & TAX s.r.o., 47 256 443
(ďalej ako „ARDEN LEGAL“)

Slovenský živnostenský zväz, 00 679 321
(ďalej ako „SŽZ“)

Subin & Partners, a.s., 53560809 (ďalej ako
„Subin & Partners“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

ARDEN LEGAL

SŽZ

Subin & Partners

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

06.03.2025

06.03.2025

06.03.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 04.02.2025 do 17.02.2025

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

ARDEN LEGAL, ktorý predložil tento podnet, poukázal na značnú administratívnu náročnosť pre rodinné podniky, ktoré by chceli požiadať o zaradenie do evidencie, či požiadať o registráciu, pričom poukázala na nejasnosť niektorých povinných príloh oboch žiadostí.

V Prílohe č. 1 oboch žiadostí nie je autorovi podnetu zrejmé, či je potrebné predložiť len zakladateľské dokumenty žiadateľa, alebo aj doklady preukazujúce, že ide o členov spoločnej rodiny podľa § 15a ods. 2 zákona o sociálnej ekonomike. Členovia spoločnej rodiny sa totiž v rámci zákona ustanovili v rozsahu: manželia, príbuzní v priamom rade, súrodenci a iné osoby navzájom príbuzné až do štvrtého stupňa a manželia týchto osôb. Pokiaľ je potrebné preukázať aj túto skutočnosť, nie je zrejmé, akou dokumentáciou.

Pre autora je dôležité, aby bol proces evidencie/registrácie jasný a jednoznačný, najmä ak ide o preukazovanie vzťahov v rámci rodinnej štruktúry. Gestor by mal podľa autora jasne špecifikovať, aké dokumenty a v akom rozsahu sú potrebné na preukázanie členstva v spoločnej rodine a na splnenie požiadaviek na zaradenie do evidencie.

SŽZ považuje procesy evidencie a registrácie rodinných podnikov za zbytočné, pretože prax ukazuje, že rodinné podniky nemajú záujem postupovať podľa zákona o sociálnej ekonomike, pretože sú už registrované v Živnostenskom či Obchodnom registri. SŽZ preto považuje diskusiu o jednotlivých prílohách žiadostí za zbytočnú vzhľadom k tomu, že drobné technické úpravy neriešia podstatu problému.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor k regulácii uviedol, že pri vzniku legislatívy považoval za dôležité jasne definovať a vymedziť rodinný podnik, jeho vzťahy a štruktúru, pretože majú zásadný vplyv na fungovanie rodinného podniku. V rámci rodinnej firmy môžu existovať rôzne interné vzťahy, ktoré sa odrážajú v jej organizácii a rozhodovaní, pričom každý rodinný podnik môže mať svoje špecifické charakteristiky.

Konkrétna špecifikácia dokladov potrebných na predloženie v rámci Prílohy č. 1 podľa gestora nie je možná, pretože každý podnik môže mať odlišné požiadavky a štruktúry, pričom rôzni žiadatelia môžu mať variabilné doklady, ktoré sa líšia na základe rodinnej dynamiky, typu podnikania, či právneho stavu.

Zároveň však gestor vyjadril snahu o ujasnenie podmienok a predkladaných dokumentov v rámci podávania žiadostí s cieľom minimalizovať pochybnosti a zabezpečiť prehľadnosť procesu pre všetkých žiadateľov.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),

- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

ARDEN LEGAL v písomnom stanovisku navrhol zakotviť požiadavku, aby žiadateľ uviedol presný menný zoznam členov spoločnej rodiny priamo vo formulári žiadosti (napr. časť 3 – informácie a údaje k rodinnému podniku), čo by mohlo zjednodušiť proces schvaľovania.

SŽZ navrhuje zrušiť proces evidencie/registrácie rodinných podnikov v zmysle zákona o sociálnej ekonomike.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor k predloženému alternatívnemu riešeniu uvádza, že na základe aplikačnej praxe pripraví metodické usmernenie pri predkladaní žiadostí o zaradenie do evidencie rodinných podnikov a žiadostí o registráciu rodinného podniku spolu s potrebnými prílohami. Zároveň bude gestor žiadateľa v zmysle správneho konania (predloženej žiadosti) vyzývať k predloženiu dokladov preukazujúcich splnenie podmienok v zmysle zákona o sociálnej ekonomike.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

V rámci novely sa do zákona č. 112/2018 Z. z. vložili nové ustanovenia týkajúce sa rodinných podnikov (§ 15a - § 15g), ktoré vytvorili právny rámec problematiky rodinných podnikov na Slovensku.

Hodnotené regulácie definujú, ktoré subjekty (žiadateľov) je možné zaradiť do evidencie rodinných podnikov (§ 15c ods. 1) alebo priznať štatút registrovaného rodinného podniku (§ 15e ods. 1). Oba procesy sú spojené s podaním žiadosti a doložením zákonom stanovených príloh, ktorých obsahovo-formálne náležitosti určuje MPSVR SR.

Podnikateľské subjekty poukazujú na vysokú administratívnu náročnosť spojenú s predkladaním žiadostí o evidenciu, či registráciu rodinných podnikov, pričom dokumenty na preukázanie skutočnosti, že ide o členov spoločnej rodiny podľa § 15a ods. 2 zákona o sociálnej ekonomike nepovažujú za jednoznačné, ak to nie je zrejmé zo zakladateľských dokumentov (napr. v prípade iného priezviska členov spoločnej rodiny).

V kontexte legislatívneho ukotvenia rodinných podnikov v rámci zákona o sociálnej ekonomike niektoré subjekty považujú proces evidencie či registrácie rodinných podnikov za zbytočný a duplicitný, pretože rodinné podniky sú evidované ako podnikateľské subjekty v rámci zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, či zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

ARDEN LEGAL, autor podnetu, preložil návrh, aby žiadateľ uvádzal presný menný zoznam členov spoločnej rodiny priamo vo formulári žiadosti (napr. časť 3 – informácie a údaje k rodinnému podniku), čo by prispelo k zjednodušeniu schvaľovacieho procesu.

SŽZ navrhla zrušiť proces evidencie/registrácie rodinných podnikov v zmysle zákona o sociálnej ekonomike.

Gestor k návrhu ARDEN LEGAL uviedol, že plánuje prijať metodické usmernenie, ktoré by malo slúžiť na zjednodušenie a zefektívnenie celého procesu podávania žiadostí. Gestor tiež deklaroval, že v prípade akýchkoľvek nedostatkov v predloženej žiadosti bude žiadateľa vyzývať k doplneniu potrebných dokumentov.

Gestor k návrhu na zrušenie procesov uviedol, že aby mohli byť rodinné podniky súčasťou príslušného zákona, gestor musel nastaviť pre rodinné podniky rôzne atribúty a povinnosti v zmysle pozitívneho sociálneho presahu, ktoré premietol do ustanovení o evidencii/registrácii rodinného podniku. Po zrušení predmetných regulácií by rodinné podniky nemohli byť ďalej ukotvené v zákone o sociálnej ekonomike.

Spracovateľ stanoviska vníma limity spojené s ukotvením ustanovení o rodinných podnikoch do zákona o sociálnej ekonomike. a preto nenavrhuje zrušiť regulácie, čím by sa stala problematika nejednoznačnosti príloh prikladaných k žiadostiam bezpredmetná.

Zároveň spracovateľ pozitívne vníma snahu gestora prispieť k zefektívneniu schvaľovacieho procesu vydaním metodického usmernenia, a to s ohľadom dokumenty a prílohy, ktoré je potrebné predložiť, ako aj to, aké konkrétne podmienky musia žiadatelia splniť, aby bolo možné ich žiadosť relevantne posúdiť. Príprava metodického usmernenia môže pomôcť žiadateľom lepšie pochopiť požiadavky a podmienky, ktoré musia splniť, a tým aj znížiť počet neúspešných žiadostí.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:		
☐ ponechať reguláciu	☒ upraviť reguláciu	☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☒ upraviť aplikačnú prax		
9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:		
Spracovateľ súhlasí s návrhom gestora upraviť aplikačnú prax a vydať metodické usmernenie, ktoré zjednoduší schvaľovacie procesy v súvislosti so žiadosťou o zaradenie do evidencie a priznaním štatútu registrovaného rodinného podniku a zároveň zosúlaď dokumenty potrebné k preukázaniu splnenia podmienok žiadateľov v zmysle zákona. Z praxe však vyplýva, že podnikateľské subjekty v oblasti rodinného podnikania poukazujú na ďalšie administratívne a legislatívne prekážky spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov podľa súčasnej právnej úpravy. Ide teda aj o komplikované a obmedzujúce podmienky, napríklad ohľadom investičných zmlúv a štruktúry podniku, či duplicitné povinnosti, ktoré ako celok výrazne znižujú atraktivitu a využiteľnosť tohto režimu podnikania. Okrem uvedeného však najmä absentujú výhody, ktoré by podnikateľské subjekty povzbudili a motivovali evidovať alebo registrovať sa ako rodinný podnik. Z tohto dôvodu spracovateľ odporúča celkovo zjednodušiť a jasne definovať procesy spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov, odstrániť nadmernú administratívnu záťaž a zaviesť efektívne stimuly na podporu rodinného podnikania. Zároveň by bolo vhodné prehodnotiť vyňatie príslušných ustanovení o rodinných podnikoch zo zákona o sociálnej ekonomike a zapracovať ich do vhodnejšieho právneho predpisu. Toto stanovisko je potrebné vnímať v kontexte ďalších ex post hodnotení týkajúcich sa zákona č. 112/2018 Z. z.		

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia